

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 193 (XXXVII) — Nr. 1011

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 3 noiembrie 2025

SUMAR

Nr.

Pagina

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

Decizia nr. 237 din 29 aprilie 2025 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 alin. (1) și (4) din Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, ale art. 27 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2018 privind pachetele de servicii de călătorie și serviciile de călătorie asociate, precum și pentru modificarea unor acte normative și ale art. 15¹ din Legea nr. 363/2007 privind combaterea practicilor incorecte ale comercianților în relația cu consumatorii și armonizarea reglementărilor cu legislația europeană privind protecția consumatorilor 2–6

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

2.486/2.133/1.774. — Ordin al ministrului mediului, apelor și pădurilor, al ministrului muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale și al ministrului finanțelor privind aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli pe anul 2025 al Direcției de creștere, exploatare și ameliorare a cabalinelor, unitate cu personalitate juridică a Regiei Naționale a Pădurilor — Romsilva prevăzută la pct. 24 din anexa nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 229/2009 privind reorganizarea Regiei Naționale a Pădurilor — Romsilva și aprobarea regulamentului de organizare și funcționare 7–9

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

Decizia nr. 302 din 15 septembrie 2025 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept) 10–15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 237

din 29 aprilie 2025

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 alin. (1) și (4) din Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, ale art. 27 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2018 privind pachetele de servicii de călătorie și serviciile de călătorie asociate, precum și pentru modificarea unor acte normative și ale art. 15¹ din Legea nr. 363/2007 privind combaterea practicilor incorecte ale comercianților în relația cu consumatorii și armonizarea reglementărilor cu legislația europeană privind protecția consumatorilor

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scântei	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Simina Popescu-Marin	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioana Codruța Dărăngă.

1. Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 alin. (1) și (4) din Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor și ale art. 27 alin. (3) lit. b) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2018 privind pachetele de servicii de călătorie și serviciile de călătorie asociate, precum și pentru modificarea unor acte normative, excepție ridicată de Societatea Christian 76 Tour — S.R.L. din București în Dosarul nr. 22.032/281/2020 al Judecătorei Ploiești și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.257D/2021.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Președintele Curții dispune să se facă apelul și în dosarele nr. 1.282D/2021, nr. 1.474D/2021, nr. 1.493D/2021, nr. 1.870D/2021, nr. 1.883D/2021 și nr. 3.552D/2021, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a unor dispoziții legale similare, excepție ridicată Societatea Christian 76 Tour — S.R.L. din București în dosarele nr. 16.954/233/2020 și nr. 17.163/233/2020 ale Judecătorei Galați — Secția civilă, în dosarele nr. 38.681/299/2020 și nr. 4.808/299/2021 ale Judecătorei Sectorului 1 București — Secția a II-a civilă, în Dosarul nr. 25.947/325/2020 al Judecătorei Timișoara — Secția I civilă și în Dosarul nr. 24.523/233/2020/a1 al Judecătorei Constanța — Secția civilă.

4. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

5. Având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate, Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor.

6. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu măsura conexării dosarelor. Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 1.282D/2021, nr. 1.474D/2021, nr. 1.493D/2021, nr. 1.870D/2021, nr. 1.883D/2021 și nr. 3.552D/2021 la Dosarul nr. 1.257D/2021, care a fost primul înregistrat.

7. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, ca neîntemeiată. Arată că, prin prevederile legale criticate, Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorului nu se erijează într-o instanță de judecată, având doar competența de a constata contravenții și de a aplica sancțiuni contravenționale,

iar verificarea legalității și temeiniciei procesului-verbal întocmit de agentul constator este în competența exclusivă a instanței judecătorești, fiind astfel garantate accesul liber la justiție și premisele unui proces echitabil.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

8. Prin Încheierea din 29 martie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 22.032/281/2020, Judecătoria Ploiești a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 alin. (1) și (4) din Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor și ale art. 27 alin. (3) lit. b) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2018 privind pachetele de servicii de călătorie și serviciile de călătorie asociate, precum și pentru modificarea unor acte normative.

9. Prin Încheierea din 5 aprilie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 16.954/233/2020, Judecătoria Galați — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 27 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2018.

10. Prin Încheierea din 8 aprilie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 38.681/299/2020, Judecătoria Sectorului 1 București — Secția a II-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 27 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2018.

11. Prin Încheierea din 13 aprilie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 17.163/233/2020, Judecătoria Galați — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 27 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2018.

12. Prin Încheierea din 10 mai 2021, pronunțată în Dosarul nr. 4.808/299/2021, Judecătoria Sectorului 1 București — Secția a II-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 27 alin. (3) lit. c) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2018.

13. Prin Încheierea din 8 aprilie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 25.947/325/2020, Judecătoria Timișoara — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, ale art. 27 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2018 și ale art. 15¹ din Legea nr. 363/2007 privind combaterea practicilor incorecte ale comercianților în relația cu consumatorii și armonizarea reglementărilor cu legislația europeană privind protecția consumatorilor.

14. Prin Încheierea nr. 15.486 din 11 noiembrie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 24.523/233/2020/a1, Judecătoria Constanța — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 și ale art. 27 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2018.

15. Excepția a fost ridicată de petenta Societatea Christian 76 Tour — S.R.L. din București în cauze având ca obiect soluționarea plângerilor împotriva proceselor-verbale privind constatarea și sancționarea unor contravenții.

16. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că dispozițiile legale criticate sunt neconstituționale, deoarece instituie pentru Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorului (ANPC) posibilitatea de a interveni într-un raport juridic de drept privat, de a dispune asupra drepturilor și obligațiilor părților, de a stabili răspunderea contractuală și întinderea obligațiilor civile, astfel încât această autoritate publică se substituie unei instanțe judecătorești, înfăptuind justiția.

17. În opinia autoarei excepției este exclus ca un agent constator al ANPC, funcționar public, să desfășoare o activitate care este exclusiv în competența unui judecător, respectiv să interpreteze clauzele contractuale și să decidă dacă o parte contractantă și-a îndeplinit sau nu obligațiile asumate, din ce motive și ce eventuale despăgubiri datorează celeilalte părți. Orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său poate și chiar trebuie să se adreseze unei instanțe judecătorești, aceasta fiind singura autoritate publică în măsură să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor părților. Se mai susține că dreptul de proprietate este limitat în cazul existenței unei necesități de utilitate publică, iar dreptul ANPC de a dispune măsuri complementare de genul celor de remediere, înlocuire, restituire etc. nu cunoaște nicio limită, această autoritate având posibilitatea ca, sub egida dispozițiilor de reglementare a măsurilor complementare și a protecției consumatorului, să stabilească, să dispună orice dorește și/sau consideră necesar, având practic o putere mai mare decât cea a unui judecător.

18. Se mai susține că intenția legiuitorului, care rezultă din dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 21/1992, a fost aceea de a acorda posibilitatea ANPC de a dispune restituirea exclusiv a acelor sume încasate fără temei legal, respectiv de a dispune remedierea, înlocuirea exclusiv a acelor produse alimentare, cu termen de valabilitate expirat și care pot pune în pericol viața, sănătatea ori interesele economice ale consumatorilor. Legiuitorul nu a intenționat să ofere ANPC posibilitatea de a interveni în cadrul unui contract, unui raport juridic de drept privat dintre două părți, respectiv posibilitatea de a stabili care sunt drepturile și obligațiile părților, răspunderea lor. Rolul ANPC este de a constata și sancționa fapte contravenționale și, în mod cu totul limitat și excepțional, să dispună măsuri complementare, precum restituirea unor sume sau înlocuirea unor produse, chiar dacă toate acestea ar putea fi privite ca măsuri de remediere ori de protecție a consumatorului. Protecția consumatorului are loc fie prin intermediul ANPC, respectiv prin sancționarea operatorului contravenient în vederea responsabilizării sale, fie prin intermediul instanțelor de judecată, respectiv prin îndeplinirea justiției, în sensul ocrotirii consumatorului prin recunoașterea drepturilor sale. În niciun caz, ANPC nu poate, sub egida protecției consumatorului, să devină instanță extraordinară și să îndeplinească justiția în locul instanțelor de judecată.

19. Se consideră că nu poate fi considerat valid argumentul utilizat în jurisprudența Curții Constituționale (spre exemplu, Decizia nr. 680 din 15 decembrie 2005) potrivit căruia, ori de câte ori are loc o încălcare a drepturilor și se produce o vătămare, aceasta va putea fi înlăturată prin intervenția instanței de judecată, întrucât garantarea accesului liber la justiție și a tuturor drepturilor aferente este de natură a înlătura orice neregulă. Astfel, în opinia autoarei excepției, garantarea accesului liber la justiție nu este de natură a înlătura încălcarea Constituției.

20. Se subliniază că turismul este un sector de activitate extrem de complex, care implică numeroase și variate raporturi

juridice, numeroase tranzacții financiare, activități cu implicații inclusiv transfrontaliere, iar efectele acestor raporturi juridice ajung să fie stabilite nu de un judecător, ci de către un funcționar public, și într-un termen foarte scurt.

21. **Judecătoria Ploiești** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, sens în care reține că posibilitatea ANPC de a aplica sancțiunea complementară a obligării contravenientului la restituirea sumelor încasate fără temei legal, într-un termen de maximum 15 zile, respectiv la restituirea contravalorii serviciului prestat, nu reprezintă erijarea în atributele unei instanțe de judecată sau o modalitate de intervenție a acestei autorități într-un raport juridic de drept privat, ci reprezintă o măsură menită să repare prejudiciul cauzat consumatorului, într-un termen mai rapid, autoritatea îndeplinindu-și astfel atribuțiile privind asigurarea unui nivel ridicat de protecție a consumatorilor și a bunei funcționări a pieței, în scopul prevenirii și combaterii practicilor ce dăunează intereselor economice ale consumatorilor. Instanța reține că, potrivit art. 26 alin. (2) și (4) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2018, organele de control printre care se regăsește și ANPC efectuează verificări la sesizarea persoanei care dorește să încheie un contract sau care are dreptul să călătorească pe baza unui contract încheiat în condițiile prezentei ordonanțe și, din oficiu, după caz, călătorii având dreptul să se adreseze organelor de control, precum și instanțelor judecătorești competente potrivit legii. Totodată, instanța reține că, în măsura în care contravenientul se consideră sancționat în mod nelegal sau neîntemeiat, acesta are posibilitatea de a formula plângere contravențională împotriva actului sancționator, ajungând astfel în fața instanței de judecată, unde beneficiază de o întreagă paletă de drepturi și garanții procesuale necesare asigurării dreptului la un proces echitabil.

22. **Judecătoria Galați — Secția civilă** apreciază că dispozițiile art. 27 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2018 nu încalcă dispozițiile constituționale invocate, din moment ce în verificarea legalității și temeiniciei actului sancționator instanța de judecată este cea care, în urma administrării probatoriilor, hotărăște asupra legalității și temeiniciei procesului-verbal și a măsurilor dispuse prin acesta. De asemenea, instanța apreciază că art. 27 alin. (3) lit. b) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2018 nu conferă ANPC atribuții ce sunt de competență exclusivă a instanțelor judecătorești, referindu-se exclusiv la situația în care operatorul de servicii turistice a încasat sume de bani fără temei legal și că, ori de câte ori agentul economic consideră ca a existat un temei legal pentru sumele încasate de la consumator, acesta are dreptul de a formula plângere împotriva procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției, iar în cadrul procesului are posibilitatea să critice măsura complementară a restituirii, urmând ca instanțele să analizeze, în funcție de situația concretă legalitatea acestei măsuri și dacă instituția și-a depășit sau nu atribuțiile. Prin acordarea în competența ANPC a constatării contravențiilor și a aplicării sancțiunilor principale și complementare nu se creează în niciun caz o instanță extraordinară, astfel de competențe fiind stabilite în favoarea tuturor instituțiilor ce au astfel de atribuții.

23. **Judecătoria Sectorului 1 București — Secția a II-a civilă** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Invocă dispozițiile art. 27 alin. (6) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2018 și ale art. 31 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor și reține că instanța competentă să soluționeze plângerea împotriva procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției urmează să verifice dacă aceasta a fost introdusă în termen, să asculte pe cel care a făcut-o și pe celelalte persoane citate, dacă aceștia s-au prezentat, să administreze orice alte probe prevăzute de lege, necesare în vederea verificării legalității și temeiniciei procesului-verbal, și să

hotărăscă asupra sancțiunii, despăgubirii stabilite, precum și asupra măsurii confiscării, conform art. 34 alin. (1) din același act normativ. De asemenea, reține că dispozițiile art. 27 alin. (3) lit. c) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2018 nu transformă ANPC într-o instanță extraordinară, aceasta luând măsurile prevăzute de lege, în ipoteza în care constată încălcarea drepturilor consumatorilor. ANPC urmărește protejarea drepturilor consumatorilor, stabilirea obligației de restituire a sumelor încasate de la aceștia netransformând-o într-o instanță extraordinară, contrar susținerilor autoarei excepției.

24. Judecătoria Timișoara — Secția I civilă consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Reține că profesionistul are posibilitatea să se prezinte în fața instanței judecătorești și să formuleze apărările pe care le consideră pertinente și utile cauzei, fiind garantat accesul liber la justiție și beneficiul drepturilor și garanțiilor procesuale specifice unui proces echitabil.

25. Judecătoria Constanța — Secția civilă consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Reține că prevederile legale criticate stabilesc competența ANPC de a constata contravenții și de a aplica sancțiuni contravenționale principale și complementare, fără a se transforma într-o instanță extraordinară. Prevederile criticate nu încalcă dispozițiile art. 126 din Constituție, câtă vreme verificarea legalității și temeiniciei procesului-verbal întocmit de agentul constatator este în competența exclusivă a instanței de judecată, care, în urma administrării probatoriei, hotărăște asupra aplicării în concret a normelor legale indicate în cuprinsul actului.

26. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

27. Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

28. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

29. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 15 alin. (1) și (4) din Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 208 din 28 martie 2007, modificate prin art. II pct. 15 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 174/2008 pentru modificarea și completarea unor acte normative privind protecția consumatorilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 795 din 27 noiembrie 2008, ale art. 27 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2018 privind pachetele de servicii de călătorie și serviciile de călătorie asociate, precum și pentru modificarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 728 din 23 august 2018, și ale art. 15¹ din Legea nr. 363/2007 privind combaterea practicilor incorecte ale comercianților în relația cu consumatorii și armonizarea reglementărilor cu legislația europeană privind protecția consumatorilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 899 din 28 decembrie 2007, introduse prin art. I pct. 5 din Legea nr. 51/2016 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 37/2015 pentru modificarea unor acte normative din domeniul protecției

consumatorilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 257 din 6 aprilie 2016. Prevederile legale criticate au următorul cuprins:

— Art. 15 alin. (1) și (4) din Ordonanța Guvernului nr. 21/1992: „(1) *Refacerea serviciului sau, în cazul în care acest lucru nu este posibil, restituirea contravalorii serviciului prestat se face imediat după constatarea neîncadrării acestuia în condițiile prescise sau declarate de prestatorul de servicii, dacă această situație nu este imputabilă consumatorului. (...)*

(4) *Persoanele imputernicite conform art. 54 să constate contravențiile și să aplice sancțiunile prevăzute de prezenta ordonanță vor stabili odată cu sancțiunea și măsuri de remediere sau, dacă acest lucru nu este posibil, înlocuirea ori restituirea contravalorii serviciilor, după caz.*”

Prevederile art. 54 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 21/1992, la care dispozițiile art. 15 alin. (4) din același act normativ fac trimitere, au următorul cuprins: „*Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor prevăzute la art. 50 și 51 se fac de către reprezentanții imputerniciți ai Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor*”.

— Art. 27 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2018: „*Odată cu aplicarea sancțiunii contravenționale principale se pot aplica una sau mai multe dintre următoarele sancțiuni contravenționale complementare:*

a) *respectarea imediată a clauzelor contractuale care au fost încălcate;*

b) *restituirea sumelor încasate fără temei legal, într-un termen de maximum 15 zile;*

c) *repararea deficiențelor constatate prin procesul-verbal, în termenul prevăzut în procesul-verbal.*”;

— Art. 15¹ din Legea nr. 363/2007: „*Odată cu aplicarea sancțiunii amenzii contravenționale, agentul constatator poate dispune ca sancțiune complementară restituirea contravalorii produsului sau serviciului, după caz, în termen de maximum 15 zile, de la luarea la cunoștință de către contravenient a procesului-verbal de constatare a contravenției.*”

30. De asemenea, Curtea observă că, ulterior sesizării sale, dispozițiile art. 15¹ din Legea nr. 363/2007 au fost modificate prin art. II pct. 12 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 58/2022 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul protecției consumatorilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 456 din 6 mai 2022, având în prezent următorul cuprins: „*Odată cu aplicarea sancțiunii amenzii contravenționale, agentul constatator poate dispune ca sancțiune complementară una dintre măsurile de remediere prevăzute la art. 12¹ alin. (1) lit. a) și c), după caz.*”. Însă, având în vedere cele reținute prin Decizia Curții Constituționale nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, potrivit căroră sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare, Curtea reține ca obiect al excepției dispozițiile art. 15¹ din Legea nr. 363/2007, în redactarea anterioară modificării antereferite.

31. În opinia autoarei excepției, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 126 alin. (1) și (5) privind instanțele judecătorești și interdicția înființării instanțelor extraordinare.

32. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține cu titlu introductiv că, în jurisprudența sa (a se vedea spre exemplu, Decizia nr. 277 din 1 iulie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 635 din 5 septembrie 2003, Decizia nr. 692 din 6 octombrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1324 din 31 decembrie 2020, paragrafele 13 și 14, sau Decizia nr. 398 din 10 iunie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 932

din 29 septembrie 2021, paragrafele 17 și 18), a statuat că drepturile cetățenilor care au calitatea de consumatori și obligațiile corelative ale agenților economici, prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 21/1992, au caracter de protecție împotriva unor practici abuzive, fiind adecvate poziției specifice a consumatorilor în raporturile cu producătorii și comercianții care beneficiază de plata prețului pentru produsul vândut (a se vedea, în acest sens, și Decizia nr. 1.499 din 15 noiembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 68 din 27 ianuarie 2012, și Decizia nr. 277 din 1 iulie 2003, precitată). Totodată, Curtea a reținut că funcționarea normală a economiei de piață este perfect compatibilă cu măsurile de protecție a consumatorilor, iar libertatea comerțului și protejarea intereselor naționale în activitatea economică nu numai că nu sunt incompatibile cu fixarea unor reguli privind calitatea produselor sau a serviciilor prestate, dar acestea sunt impuse de alte obligații ce revin statului, și anume cea prevăzută la art. 135 alin. (2) lit. f) din Constituție cu privire la crearea condițiilor necesare pentru creșterea calității vieții. Așa fiind, Curtea a statuat că reglementarea cadrului legal, inclusiv în ceea ce privește regimul sancționator în cazul nerespectării obligațiilor prevăzute de lege în acest domeniu, constituie atributul exclusiv al legiuitorului.

33. În ceea ce privește protecția consumatorilor, Curtea a constatat că actele normative care reglementează cu caracter general acest domeniu sunt Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, Legea nr. 296/2004 privind Codul consumului, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 224 din 24 martie 2008, și Legea nr. 363/2007 privind combaterea practicilor incorecte ale comercianților în relația cu consumatorii și armonizarea reglementărilor cu legislația europeană privind protecția consumatorilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 899 din 28 decembrie 2007. Analizând aceste acte normative, Curtea a observat că ele conțin prevederi referitoare la drepturile consumatorilor, la protecția vieții, sănătății și securității acestora, la obligațiile operatorilor economici în relația cu consumatorii, la protecția intereselor economice ale consumatorilor, la informarea consumatorilor, la practici comerciale incorecte, la practici comerciale înșelătoare și la practici comerciale agresive (a se vedea, în acest sens, și Decizia nr. 267 din 22 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 417 din 22 iunie 2012).

34. Distinct de acestea, Curtea reține că Ordonanța Guvernului nr. 2/2018, ale cărei prevederi sunt criticate în prezenta cauză, reprezintă o reglementare cu caracter special în materia protecției consumatorilor, stabilind cadrul legal cu privire la contractele ce au ca obiect pachetele de servicii de călătorie și serviciile de călătorie asociate, încheiate între călători și comercianți în scopul asigurării unui nivel ridicat de protecție a consumatorilor și a bunei funcționări a pieței.

35. Drepturile cetățenilor care au calitatea de consumatori și obligațiile corelative ale agenților economici, prevăzute de actele normative criticate, au caracter de protecție împotriva unor practici incorecte promovate de operatorii economici, având în vedere raportul disproporționat de resurse și forță economică existent între aceștia.

36. În acest context, Curtea reține că prevederile legale criticate instituie o serie de obligații în sarcina operatorului economic/prestatorului de servicii/comerciantului și atribuții ale autorităților abilitate prin lege cu drept de control în domeniul protecției consumatorului, iar impunerea prin efectul legii a unui termen în interiorul căruia operatorul economic trebuie să remedieze deficiențele produselor sau serviciilor este o măsură de natură a proteja consumatorul. În acest fel, legiuitorul responsabilizează operatorii economici implicați în comercializarea produselor și serviciilor și, drept consecință, se asigură un nivel superior de protecție a consumatorului.

37. Analizând criticile formulate în prezenta cauză, prin raportare la dispozițiile art. 126 alin. (1) și (5) din Constituție, Curtea reține că în jurisprudența sa (spre exemplu, Decizia nr. 252 din 15 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 333 din 17 mai 2012, și Decizia nr. 505 din 15 mai 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 537 din 1 august 2012, sau Decizia nr. 503 din 15 mai 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 531 din 15 iulie 2012), răspunzând unor critici similare, a analizat natura juridică, atribuțiile și modul de organizare și funcționare ale Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor. Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor a fost înființată ca organ de specialitate al administrației publice centrale, subordonat Guvernului, potrivit art. 16 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 2/2001 pentru stabilirea unor măsuri privind înființarea, organizarea/reorganizarea sau funcționarea, după caz, a unor ministere, organe de specialitate ale administrației publice centrale și instituții publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 10 din 9 ianuarie 2001, ce coordonează și realizează politica acestuia în domeniul protecției consumatorilor.

38. Cu privire la atribuțiile și modul de organizare și funcționare ale Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor, Curtea a constatat că acestea sunt stabilite, potrivit art. 28 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 21/1992, prin hotărâri ale Guvernului (a se vedea Hotărârea Guvernului nr. 700/2012 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 491 din 18 iulie 2012).

39. Curtea a observat că modul de reglementare a naturii juridice și atribuțiilor Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor reflectă preocuparea statului de a proteja interesele consumatorilor împotriva unor practici incorecte promovate de operatorii economici, având în vedere raportul disproporționat de resurse și forță economică existent între aceștia.

40. Curtea a mai constatat că în materia protecției consumatorului statul român a transpus prevederile Regulamentului (CE) nr. 2.006/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 octombrie 2004 privind cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure aplicarea legislației în materie de protecție a consumatorului („Regulamentul privind cooperarea în materie de protecție a consumatorului”), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. 364 din 9 decembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare, abrogat prin Regulamentul (UE) 2017/2.394 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2017 privind cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure respectarea legislației în materie de protecție a consumatorului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2.006/2004, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L345 din 27 decembrie 2017, cu modificările și completările ulterioare.

41. În exercitarea atribuțiilor, reprezentanții Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor fac o apreciere cu privire la redactarea clauzelor contractuale, deoarece altfel nu ar putea constata săvârșirea unei contravenții și întocmi procesul-verbal prin care aceasta este sancționată. Această apreciere însă nu are valoarea unei judecări a cauzei, iar contravenientul poate formula plângere împotriva procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției și poate ataca, în fața unei instanțe independente și imparțiale, sentința prin care plângerea sa este respinsă.

42. Astfel, în cazul în care nerespectarea normelor privind calitatea produselor sau a serviciilor este constatată de reprezentanții autorităților abilitate prin lege cu drept de control în acest domeniu, care aplică și sancțiuni, operatorul economic are posibilitatea să conteste în justiție temeinicia și realitatea faptelor consemnate în actul de constatare, precum și legalitatea sancțiunilor aplicate ori a măsurilor dispuse (a se vedea, spre exemplu, Decizia 403 din 28 octombrie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 908 din 19 decembrie 2003). Procesul-verbal de constatare a contravenției se

întocmește pe baza constatărilor nemijlocite ale agentului constator și, ca orice act oficial, acest proces-verbal are forță probantă până la proba contrară. Contravenientul are posibilitatea să îl conteste și să uzeze de toate mijloacele legale de probă pentru a dovedi că cele consemnate nu corespund realității. În acest sens, art. 62 din Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 stabilește că prevederile acestui act normativ se completează cu cele ale Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, care consacră, în art. 31-36, căile de atac împotriva procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției, soluționarea acestora revenind instanțelor judecătorești (a se vedea, în acest sens, Decizia Curții Constituționale nr. 471 din 12 iulie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 904 din 26 octombrie 2018, paragraful 21). Similar, dispozițiile art. 27 alin. (6) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2018 și ale art. 16 alin. (1) din Legea nr. 363/2007 stabilesc regula, de principiu, potrivit căreia contravențiilor prevăzute în aceste acte normative le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001, în măsura în care nu se prevede altfel. Instanța judecătorească competentă administrează probele prevăzute de lege în vederea verificării legalității și temeiniciei procesului-verbal, partea interesată având posibilitatea de a formula toate apărările pe care le consideră pertinente și utile.

43. Cu privire la critica privind încălcarea art. 126 alin. (1) și (5) din Constituție, Curtea a reținut că întocmirea procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției nu are semnificația unei judecări a faptei, competențele atribuite de lege reprezentanților împuterniciți ai Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor nefiind similare celor la care Curtea a făcut referire în jurisprudența sa, respectiv în Decizia nr. 51

din 31 ianuarie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 95 din 6 februarie 2008, prin care a calificat jurisdicția exercitată de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității și de Colegiul Consiliului ca o jurisdicție extraordinară, iar natura juridică a organelor care o exercită ca fiind aceea a instanțelor extraordinare.

44. În aceste condiții, Curtea a constatat că, în exercitarea atribuțiilor stabilite prin prevederile legale criticate, Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorului nu desfășoară o activitate jurisdicțională, ci exclusiv una administrativă, iar această modalitate de reglementare reprezintă opțiunea legiuitorului, care a ales să ocrotească un interes de ordin general, public, în vederea prevenirii și combaterii faptelor care pot afecta securitatea consumatorilor ori interesele economice ale acestora.

45. În consecință, reținând că susținerile autoarei excepției nu pot constitui argumente pentru calificarea acestei autorități administrative drept instanță extraordinară, Curtea a constatat că dispozițiile art. 126 alin. (1) și (5) din Constituție nu sunt încălcate.

46. Neintervenind elemente noi, de natură să determine schimbarea jurisprudenței Curții Constituționale, considerentele reținute își mențin în mod corespunzător valabilitatea și în prezenta cauză.

47. Criticile privind modul în care reprezentanții împuterniciți ai Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor au stabilit temeiul legal al procesului-verbal privind constatarea și sancționarea contravenției și aplicarea sancțiunilor contravenționale principale și complementare reprezintă aspecte supuse cenzurii instanței investite cu soluționarea cauzei deduse judecării, excedând controlului Curții Constituționale.

48. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea Christian 76 Tour — S.R.L. din București în Dosarul nr. 22.032/281/2020 al Judecătorei Ploiești, în dosarele nr. 16.954/233/2020 și nr. 17.163/233/2020 ale Judecătorei Galați — Secția civilă, în dosarele nr. 38.681/299/2020 și nr. 4.808/299/2021 ale Judecătorei Sectorului 1 București — Secția a II-a civilă, în Dosarul nr. 25.947/325/2020 al Judecătorei Timișoara — Secția I civilă și în Dosarul nr. 24.523/233/2020/a1 al Judecătorei Constanța — Secția civilă și constată că dispozițiile art. 15 alin. (1) și (4) din Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, ale art. 27 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2018 privind pachetele de servicii de călătorie și serviciile de călătorie asociate, precum și pentru modificarea unor acte normative și ale art. 15¹ din Legea nr. 363/2007 privind combaterea practicilor incorecte ale comercianților în relația cu consumatorii și armonizarea reglementărilor cu legislația europeană privind protecția consumatorilor sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătorei Ploiești, Judecătorei Galați — Secția civilă, Judecătorei Sectorului 1 București — Secția a II-a civilă, Judecătorei Timișoara — Secția I civilă și Judecătorei Constanța — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 29 aprilie 2025.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

pentru **MARIAN ENACHE**,

în temeiul art. 426 alin. (4) din Codul de procedură civilă
coroborat cu art. 14 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea
și funcționarea Curții Constituționale, semnează

ELENA-SIMINA TĂNĂSESCU

Magistrat-asistent,
Simina Popescu-Marin

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL
MEDIULUI, APELOR
ȘI PĂDURILOR
Nr. 2.486
din 2 octombrie 2025

MINISTERUL
MUNCII, FAMILIEI,
TINERETULUI
ȘI SOLIDARITĂȚII
SOCIALE
Nr. 2.133
din 6 octombrie 2025

MINISTERUL
FINANTELOR
Nr. 1.774
din 29 octombrie 2025

ORDIN

**privind aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli
pe anul 2025 al Direcției de creștere, exploatare și ameliorare
a cabalinelor, unitate cu personalitate juridică
a Regiei Naționale a Pădurilor — Romsilva prevăzută la pct. 24
din anexa nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 229/2009
privind reorganizarea Regiei Naționale a Pădurilor — Romsilva
și aprobarea regulamentului de organizare și funcționare**

Având în vedere Referatul de aprobare nr. 28.472 din 2.10.2025,
în temeiul prevederilor art. 4 alin. (1) lit. b) din Ordonanța Guvernului
nr. 26/2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici
la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari
sau dețin direct ori indirect o participație majoritară, aprobată cu completări prin
Legea nr. 47/2014, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 57 alin. (1), (4)
și (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul
administrativ, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 13 alin. (4) din
Hotărârea Guvernului nr. 43/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului
Mediului, Apelor și Pădurilor, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 14
alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 29/2025 privind organizarea și funcționarea
Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, precum și ale art. 10
alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 34/2009 privind organizarea și funcționarea
Ministerului Finanțelor, cu modificările și completările ulterioare,

**ministrul mediului, apelor și pădurilor, ministrul muncii, familiei,
tineretului și solidarității sociale și ministrul finanțelor** emit următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă bugetul de venituri și cheltuieli pe anul 2025 al Direcției
de creștere, exploatare și ameliorare a cabalinelor, unitate cu personalitate juridică
a Regiei Naționale a Pădurilor — Romsilva prevăzută la pct. 24 din anexa nr. 3 la
Hotărârea Guvernului nr. 229/2009 privind reorganizarea Regiei Naționale a
Pădurilor — Romsilva și aprobarea regulamentului de organizare și funcționare, cu
modificările și completările ulterioare.

Art. 2. — Bugetul de venituri și cheltuieli pe anul 2025 al Direcției de creștere,
exploatare și ameliorare a cabalinelor este prevăzut în anexa care face parte
integrantă din prezentul ordin.

Art. 3. — Direcția de creștere, exploatare și ameliorare a cabalinelor va duce
la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul mediului,
apelor și pădurilor,
Diana-Anda Buzoianu

p. Ministrul muncii,
familiei, tineretului
și solidarității sociale,
**Gheorghita
Daniela Barbu,**
secretar de stat

Ministrul finanțelor,
Alexandru Nazare

Regia Națională a Pădurilor — Romsilva
 Direcția de creștere, exploatare și ameliorare a cabalinelor
 Adresa: strada Petricani nr. 9A

BUGETUL DE VENITURI ȘI CHELTUIELI
pe anul 2025

mii lei

		INDICATORI	Nr. rd.	Propuneri 2025
0	1	2	3	4
I.		VENITURI TOTALE (Rd.1=Rd.2+Rd.5)	1	105.200,0
	1	Venituri totale din exploatare, din care:	2	105.200,0
		a) subventii cf. prevederilor legale in vigoare	3	6.500,0
		b) transferuri, cf. prevederilor legale in vigoare	4	5.490,0
	2	Venituri financiare	5	0,0
II		CHELTUIELI TOTALE (Rd.6=Rd.7+Rd.19)	6	105.200,0
	1	Cheltuieli de exploatare, din care:	7	105.200,0
		A. cheltuieli cu bunuri si servicii	8	44.800,0
		B. cheltuieli cu impozite, taxe si varsaminte asimilate	9	1.000,0
		C. cheltuieli cu personalul , din care:	10	55.500,0
		C0 Cheltuieli de natura salariala (Rd.12+Rd.13)	11	53.300,0
		C1 ch. cu salariile	12	49.800,0
		C2 bonusuri	13	3.500,0
		C3 alte cheltuieli cu personalul, din care:	14	0,0
		cheltuieli cu plati compensatorii aferente disponibilizarilor de personal	15	0,0
		C4 cheltuieli aferente contractului de mandat si a altor organe de conducere si control, comisii si comitete	16	0,0
		C5 Cheltuieli cu contribuțiile datorate de angajator	17	2.200,0
		D. alte cheltuieli de exploatare	18	3.900,0
	2	Cheltuieli financiare	19	0,0
III		REZULTATUL BRUT (profit/pierdere)	20	0,0
IV	1	IMPOZIT PE PROFIT CURENT	21	0,0
	2	IMPOZIT PE PROFIT AMÂNAT	22	0,0
	3	VENITURI DIN IMPOZITUL PE PROFIT AMÂNAT	23	0,0
	4	IMPOZITUL SPECIFIC UNOR ACTIVITĂȚI	24	0,0
	5	ALTE IMPOZITE NEPREZENTATE LA ELEMENTELE DE MAI SUS	25	0,0
V		PROFITUL/PIERDEREA NETĂ A PERIOADEI DE RAPORTARE (Rd. 26=Rd.20-Rd.21-Rd.22+Rd.23-Rd.24-Rd.25), din care:	26	0,0
	1	Rezerve legale	27	0,0
	2	Alte rezerve reprezentând facilități fiscale prevăzute de lege	28	0,0
	3	Acoperirea pierderilor contabile din anii precedenți	29	0,0
	4	Constituirea surselor proprii de finanțare pentru proiectele cofinanțate din împrumuturi externe, precum și pentru constituirea surselor necesare rambursării ratelor de capital, plății dobânzilor, comisioanelor și altor costuri aferente acestor împrumuturi	30	0,0
	5	Alte repartizări prevăzute de lege	31	0,0
	6	Profitul contabil rămas după deducerea sumelor de la Rd. 27, 28, 29, 30, 31 (Rd. 32= Rd.26-(Rd.27 la Rd. 31)>= 0)	32	0,0

*) Anexa este reprodusă în facsimil.

	7	Participarea salariaților la profit în limita a 10% din profitul net, dar nu mai mult de nivelul unui salariu de bază mediu lunar realizat la nivelul operatorului economic în exercițiul financiar de referință	33	0,0
	8	Minimum 50% vărsăminte la bugetul de stat sau local în cazul regiilor autonome ori dividende cuvenite actionarilor, în cazul societăților/ companiilor naționale și societăților cu capital integral sau majoritar de stat, din care:	34	0,0
	a)	- dividende cuvenite bugetului de stat	35	0,0
	b)	- dividende cuvenite bugetului local	36	0,0
	c)	- dividende cuvenite altor actionari	37	0,0
	9	Profitul nerepartizat pe destinațiile prevăzute la Rd.33 - Rd.34 se repartizează la alte rezerve și constituie sursă proprie de finanțare	38	0,0
VI		VENITURI DIN FONDURI EUROPENE	39	0,0
VII		CHELTUIELI ELIGIBILE DIN FONDURI EUROPENE, din care	40	0,0
	a)	cheltuieli materiale	41	0,0
	b)	cheltuieli cu salariile	42	0,0
	c)	cheltuieli privind prestarile de servicii	43	0,0
	d)	cheltuieli cu reclama și publicitate	44	0,0
	e)	alte cheltuieli	45	0,0
VIII		SURSE DE FINANȚARE A INVESTIȚIILOR, din care:	46	3.000,0
	1	Alocații de la buget, din care:	47	0,0
		alocații bugetare aferente plății angajamentelor din anii anteriori	48	0,0
IX		CHELTUIELI PENTRU INVESTIȚII	49	3.000,0
X		DATE DE FUNDAMENTARE		
	1	Nr. de personal prognozat la finele anului	50	600,0
	2	Nr.mediu de salariați total	51	600,0
	3	Câștigul mediu lunar pe salariat (lei/persoană) determinat pe baza cheltuielilor de natura salariala	52	7.333,0
	4	Câștigul mediu lunar pe salariat (lei/persoană) determinat pe baza cheltuielilor de natură salarială recalculat cf. Legii anuale a bugetului de stat	53	7.333,0
	5	Productivitatea muncii în unități valorice pe total personal mediu (mii lei/persoană) (Rd.2/Rd.51)	54	175,0
	6	Productivitatea muncii în unități valorice pe total personal mediu recalculată cf. Legii anuale a bugetului de stat (mii lei/persoană)	55	155,0
	7	Productivitatea muncii în unități fizice pe total personal mediu (cantitate produse finite / persoana)	56	0,0
	8	Cheltuieli totale la 1000 lei venituri totale (Rd.6/Rd.1)x1000	57	1.000,0
	9	Plăți restante, în prețuri curente	58	0,0
	10	Creanțe restante, în prețuri curente	59	93,0

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 302

din 15 septembrie 2025

Dosar nr. 770/1/2025

Mariana Constantinescu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Carmen Elena Popoiag	— președintele Secției I civile
Adina Oana Surdu	— președintele Secției a II-a civile
Elena Diana Tămagă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Lavinia Dascălu	— judecător la Secția I civilă
Adina Georgeta Nicolae	— judecător la Secția I civilă
Mariana Hortolomei	— judecător la Secția I civilă
Mihai Andrei Negoescu-Gândac	— judecător la Secția I civilă
Dorina Zeca	— judecător la Secția I civilă
Mărioara Isailă	— judecător la Secția a II-a civilă
Mirela Polițeanu	— judecător la Secția a II-a civilă
Ruxandra Monica Duță	— judecător la Secția a II-a civilă
Marcela Marta Iacob	— judecător la Secția a II-a civilă
Adriana Nicolae	— judecător la Secția a II-a civilă
Liliana Vișan	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Luiza Maria Păun	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Adriana Florina Secrețeanu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Carmen Mihaela Voinescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Mădălina Elena Vladu-Crevon	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, investit cu soluționarea Dosarului nr. 770/1/2025, este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 35 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Mariana Constantinescu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna magistrat-asistent Mihaela Lorena Repana, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizarea formulată de Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 12.234/3/2022, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, care a fost comunicat, conform art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, fiind formulat un punct de vedere de către reclamantă.

6. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunilor de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

7. Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale a dispus, prin Încheierea din 29 octombrie 2024, în Dosarul nr. 12.234/3/2022, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024*), în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile privind următoarele chestiuni de drept:

„Dacă, începând cu data de 1 iulie 2017, solda de funcție, stabilită conform Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, trebuie calculată ca produs între coeficientul de ierarhizare și salariul minim, în lipsa unei funcții similare în plată din cadrul aceluiași angajator sau unitate militară.

Interpretarea dispozițiilor art. 28, 29, 30 și 108 din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, cu modificările și completările ulterioare, în sensul de a se preciza dacă sporurile de 3%, 6% și 9% pentru contribuția la Fondul pentru pensia suplimentară, prevăzute de art. 108 din Legea nr. 223/2015, se includ în cuantumul pensiei ce nu poate depăși 85% sau se adaugă la cuantumul pensiei ce nu poate depăși 85% din soldă.”

II. Dispozițiile legale care formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile

8. Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 223/2015*):

„Art. 28. — (1) Baza de calcul folosită pentru stabilirea pensiei militare de stat este media soldelor/salariilor lunare brute realizate la funcția de bază în ultimele luni consecutive de activitate, stabilite conform eșalonării prevăzute în anexa nr. 3, actualizate cu indicii prețurilor de consum lunar la data deschiderii drepturilor de pensie, în care nu se includ:

a) diurnele de deplasare și de delegare, indemnizațiile de delegare, detașare sau transfer;

b) compensațiile lunare pentru chirie;

c) valoarea financiară a normelor de hrană și alocațiile valorice de hrană;

d) contravaloarea echipamentelor tehnice, a echipamentului individual de protecție și de lucru, a alimentației de protecție, a medicamentelor și materialelor igienico-sanitare, a altor drepturi de protecție a muncii, precum și a uniformelor obligatorii și a drepturilor de echipament;

e) primele și premiile, cu excepția primelor de clasificare, de specializare și de ambarcare pe timpul cât navele se află în baza permanentă;

f) indemnizațiile de instalare și de mutare, precum și sumele permise, potrivit legii, pentru acoperirea cheltuielilor de mutare în interesul serviciului;

g) contravaloarea transportului ocazionat de efectuarea concediului de odihnă, precum și a transportului la și de la locul de muncă;

h) plățile compensatorii și ajutoarele la trecerea în rezervă sau direct în retragere, respectiv la încetarea raporturilor de serviciu cu drept la pensie;

i) compensarea în bani a concediului de odihnă neefectuat;

j) restituiri și plăți de drepturi aferente altei perioade de activitate decât cea folosită la stabilirea bazei de calcul;

k) majorările/stimulările financiare acordate personalului pentru gestionarea fondurilor comunitare, precum și a împrumuturilor externe contractate sau garantate de stat;

l) drepturile salariale acordate personalului didactic salarizat prin plată cu ora și drepturile salariale acordate pentru efectuarea orelor de gardă de către personalul medico-sanitar;

m) sumele încasate în calitate de reprezentanți în adunările generale ale acționarilor, în consiliile de administrație, în comitetele de direcție, în comisiile de cenzori sau în orice alte comisii, comitete ori organisme, acordate potrivit legislației în vigoare la acea dată, indiferent de forma de organizare sau de denumirea angajatorului ori a entității asimilate acestuia;

n) drepturile specifice acordate personalului care a participat la misiuni și operații în afara teritoriului statului român;

o) sporurile, indemnizațiile și alte drepturi salariale acordate și personalului militar, polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, prevăzute în anexa nr. II — Familia ocupațională de funcții bugetare «Învățământ» și în anexa nr. III — Familia ocupațională de funcții bugetare «Sănătate» la Legea-cadru nr. 284/2010, cu modificările și completările ulterioare;

o¹) sporurile, indemnizațiile și alte drepturi salariale acordate și personalului militar, polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, prevăzute în anexa nr. I — Familia ocupațională de funcții bugetare «Învățământ» și în anexa nr. II — Familia ocupațională de funcții bugetare «Sănătate și asistență socială» la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare;

o²) sporul acordat în temeiul art. 7 din Legea nr. 56/2020 pentru recunoașterea meritelor personalului medical participant la acțiuni medicale împotriva COVID-19, cu modificările și completările ulterioare;

o³) stimulentele de risc acordate în temeiul art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2020 pentru aprobarea unor măsuri de sprijin decontate din fonduri europene, ca urmare a răspândirii coronavirusului COVID-19, pe perioada stării de urgență, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 82/2020, cu modificările și completările ulterioare;

o⁴) stimulentele financiare lunare acordate în temeiul art. 193 alin. (6¹) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

o⁵) majorarea încasată, potrivit legii, de personalul care nu a beneficiat de zile libere acordate părinților pentru supravegherea copiilor, în situația închiderii temporare a unităților de învățământ;

o⁶) contravaloarea serviciilor turistice acordată potrivit legii;

p) alte venituri care, potrivit legislației în vigoare la data plății, nu reprezintă drepturi de natură salarială sau asimilate salariilor.

(2) Pentru militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special pensionați în condițiile art. 18, 19, 26 și 38, baza de calcul utilizată pentru stabilirea pensiei militare de stat este cea prevăzută la alin. (1), aferentă vechimii în serviciu, actualizată cu indicele prețurilor de consum lunar la data deschiderii dreptului la pensie.

(3) Actualizarea prevăzută la alin. (2) se face la deschiderea drepturilor de pensii ca urmare a majorării soldei de funcție/salariului de funcție și soldei de grad/salariului gradului profesional, deținute la data trecerii în rezervă/încetării raporturilor de serviciu.

(4) Pentru perioadele în care personalul s-a aflat în misiune temporară sau permanentă în străinătate, pentru stabilirea bazei de calcul prevăzute la alin. (1) se utilizează soldele/salariile lunare brute corespunzătoare funcției militare/de poliție/de penitenciare pe care acesta este încadrat în țară sau, la alegere, soldele/salariile lunare brute realizate la funcția de bază în aceeași perioadă de raportare în anii anteriori plecării în misiune, actualizate cu indicele prețurilor de consum lunar la data deschiderii dreptului de pensie.

(5) Pentru personalul care a fost detașat în afara instituțiilor publice de apărare, ordine publică și securitate națională, la determinarea bazei de calcul folosite pentru stabilirea pensiei militare de stat conform alin. (1), se utilizează salariile lunare corespunzătoare funcției exercitate, la care se adaugă drepturile de soldă/salariu plătite de instituțiile din care aceștia au fost detașați.

(6) La determinarea bazei de calcul folosite pentru stabilirea pensiei militare de stat conform alin. (1), pentru perioadele în care personalul a exercitat o funcție de demnitate publică se utilizează indemnizațiile lunare/soldele/salariile lunare brute realizate la funcția de bază în perioada de raportare, actualizate cu indicele prețurilor de consum lunar la data deschiderii drepturilor de pensie.

(7) Pentru soțul/soția, militar, polițist sau funcționar public cu statut special, aflat/aflată în concediu fără plată pentru a-și urma soția/soțul trimisă/trimis în misiune permanentă în străinătate, se utilizează ca bază de calcul pentru stabilirea pensiei militare de stat conform alin. (1) veniturile determinate în vederea stabilirii și plății contribuției de asigurări sociale, actualizate cu indicele prețurilor de consum lunar la data deschiderii drepturilor de pensie.

(8) Baza de calcul folosită pentru stabilirea pensiei de urmaș, în cazul în care decesul susținătorului a survenit înaintea îndeplinirii condițiilor pentru obținerea unei pensii, este media soldelor/salariilor lunare brute realizate la funcția de bază de către susținător în perioada de activitate, actualizate cu indicele prețurilor de consum lunar la data deschiderii drepturilor de pensie.

(9) Soldele/Salariile lunare brute utilizate la stabilirea bazei de calcul pentru stabilirea pensiei militare de stat conform alin. (1) nu se actualizează dacă indicele prețurilor de consum lunar prezintă valori negative.

(10) Alegerea perioadei care se ia în considerare la stabilirea bazei de calcul al pensiei militare de stat se poate face o singură dată.

(11) La determinarea soldelor/salariilor lunare brute nu se au în vedere dispozițiile Legii nr. 118/2010 privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar, cu modificările și completările ulterioare.”

„**Art. 29.** — (1) *Cuantumul pensiei de serviciu se determină în procente din baza de calcul, astfel:*

a) *militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special, cu vechime cumulată conform art. 3 lit. f) de cel puțin 25 de ani, beneficiază, la împlinirea vârstei prevăzute de lege, de pensie de serviciu, în cuantum de 65% din baza de calcul prevăzută la art. 28;*

b) *pentru fiecare an care depășește vechimea prevăzută la lit. a), la cuantumul pensiei se adaugă câte 1% din baza de calcul prevăzută la art. 28.*

(2) *De pensie de serviciu beneficiază și militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special, în condițiile legii, cu o vechime cumulată de până la 25 de ani, cuantumul pensiei fiind diminuat cu 1% din baza de calcul prevăzută la art. 28 pentru fiecare an care lipsește din această vechime.*

(3) *Cuantumul pensiilor militare de stat stabilite în baza prevederilor art. 19 și 26 se determină proporțional cu numărul anilor de vechime în serviciu, la care se adaugă sporurile prevăzute la art. 24, în raport cu vechimea prevăzută la alin. (2).”*

„**Art. 30.** — *Pensia stabilită, recalculată și actualizată în condițiile prezentei legi nu poate fi mai mare decât 85% din baza de calcul prevăzută la art. 28.”*

„**Art. 108.** — *Pentru militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special care au plătit contribuție la Fondul pentru pensia suplimentară și/sau contribuția individuală la buget la stabilirea, recalcularea sau actualizarea pensiei militare se acordă un spor de:*

- a) *3% pentru o vechime a contribuției între 5-15 ani;*
- b) *6% pentru o vechime a contribuției între 15-25 ani;*
- c) *9% pentru o vechime a contribuției peste 25 de ani.”*

III. Expunerea succintă a procesului în cadrul căruia s-a invocat chestiunea de drept supusă interpretării

9. Prin Cererea înregistrată pe rolul Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale la data de 9 mai 2022 cu nr. 12.234/3/2022, reclamanta a solicitat, în contradictoriu cu pârâții Casa de Pensii Sectorială a Ministerului Afacerilor Interne, Comisia de Contestații a Ministerului Afacerilor Interne, Inspectoratul de Jandarmi Județean Ilfov, ca prin hotărârea ce se va pronunța să se dispună:

— obligarea fostului angajator Inspectoratul de Jandarmi Județean Ilfov să comunice către Casa de Pensii Sectorială a Ministerului Afacerilor Interne solda de funcție și celelalte drepturi bănești pentru perioada decembrie 2020-mai 2021, stabilite și calculate potrivit dispozițiilor Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare (*Legea-cadru nr. 153/2017*), respectiv ca produs între salariul minim brut pe economie și coeficientul de ierarhizare a funcției prevăzut de *Legea-cadru nr. 153/2017*;

— Casa de Pensii Sectorială a Ministerului Afacerilor Interne să revizuiască pensia, conform art. 65 din *Legea nr. 223/2015*, pentru acordarea drepturilor cuvenite reclamantului conform Legii-cadru nr. 153/2017, iar apoi să o actualizeze cu indicii de inflație și dobânda legală până la plata efectivă și integrală, pentru perioada 2.11.2021 (data trecerii în rezervă) până la zi;

— Casa de Pensii Sectorială a Ministerului Afacerilor Interne să calculeze, conform art. 11 alin. 3 din *Legea nr. 80/1995* privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 80/1995*), sporul de 10% cuvenit pentru Ordinul *Meritul Militar/Semnul onorific În Serviciul Patriei*, spor care trebuie acordat la pensia plafonată;

— să calculeze, conform art. 14 lit. a) din *Legea nr. 223/2015*, pensia suplimentară de 6% în mod distinct și neplafonat, conform art. 108 din aceeași lege, pensie care trebuie adăugată la pensia de la capătul 2 de cerere.

10. În motivarea acțiunii reclamanta a arătat, în esență, că din data de 2 noiembrie 2021 este pensionară în baza Legii nr. 223/2015. La stabilirea drepturilor de pensie, reclamantei nu i-a fost adăugat sporul de 10% cuvenit pentru Ordinul *Meritul Militar/Semnul onorific În Serviciul Patriei* acordat. Totodată, solda de funcție nu a fost calculată potrivit dispozițiilor Legii-cadru nr. 153/2017. Având în vedere dispozițiile legii-cadru, elementul din solda lunară care trebuia calculat și comparat prin utilizarea salariului minim brut pe țară garantat în plată este solda de funcție.

11. Prin întâmpinările formulate, pârâții au solicitat respingerea cererii de chemare în judecată, ca neîntemeiată, arătând că algoritmul de calcul prin care a fost stabilit cuantumul pensiei militare de stat respectă prevederile Legii nr. 223/2015, avându-se în vedere elementele corespunzătoare perioadei indicate de reclamantă.

12. Referitor la susținerile reclamantei privind modalitatea de aplicare a sporului aferent de 6% pentru contribuția la Fondul pentru pensia suplimentară și/sau contribuția individuală la buget, care a fost inclus și nu adăugat la baza de calcul, pârâta Casa de Pensii Sectorială a Ministerului Afacerilor Interne a învederat că sporul procentual prevăzut de art. 108 din *Legea nr. 223/2015* este legal calculat, reclamanta beneficiind în fapt și în drept de procentul de 6% aferent vechimii contribuției la pensia suplimentară, fapt rezultat din algoritmul de calcul aplicat detaliat și în buletinul anexat deciziei de pensie.

IV. Motivele reținute de titularul sesizării cu privire la admisibilitatea procedurii

13. Instanța de trimitere a reținut că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, întrucât în cauza de față reclamanta, în calitate de militar în rezervă, în prezent pensionară, deci o persoană care a făcut parte din personalul plătit din fonduri publice, pretinde obligarea fostului angajator la comunicarea către Casa de Pensii Sectorială a Ministerului Afacerilor Interne a soldei de funcție și a celorlalte drepturi bănești pentru perioada decembrie 2020-mai 2021 și revizuirea drepturilor sale de pensie.

14. Față de prevederile art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, instanța de trimitere a apreciat că sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție intervine în legătură cu orice problemă de drept dedusă judecății în cauzele care se încadrează la art. 1 din ordonanța de urgență, indiferent de gradul de dificultate.

15. Totodată, a reținut că, în legătură cu această problemă de drept, instanța supremă nu a statuat concret (sesizarea fiind respinsă ca inadmisibilă) și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, astfel încât a apreciat că sesizarea este admisibilă.

V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

16. În speță, numai reclamanta și-a exprimat punctul de vedere, susținând că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 este incidentă în cauză și sunt întrunite cerințele de sesizare a instanței supreme.

17. După comunicarea raportului întocmit în cauză, potrivit dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, reclamanta a formulat un punct de vedere prin care a arătat că sesizarea îndeplinește condițiile de admisibilitate, iar, pe fond, a solicitat să se constate că sporurile prevăzute de art. 108 din *Legea nr. 223/2015*, în cuantum de 3%, 6% și 9%, pentru contribuția la bugetul de stat trebuie să fie aplicate în mod distinct, nefiind supuse plafonării.

VI. Punctul de vedere al completului de judecată care a formulat sesizarea cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

18. Completul de judecată al instanței de trimitere a apreciat, în ceea ce privește contribuția la pensia suplimentară, că, potrivit art. 108 din Legea nr. 223/2015, sporul aferent acordat este inclus în plafonul maxim de 85% prevăzut de art. 30 din Legea nr. 223/2015, și nicidecum nu se adaugă la acest plafon maxim.

19. Astfel, în conformitate cu dispozițiile art. 108 din Legea nr. 223/2015, în procesul de stabilire/recalculare a pensiei militare, pe lângă celelalte elemente stipulate de lege, avute în vedere, se va acorda și un spor într-un anumit procent, în raport cu vechimea contribuției, categoriilor de persoane menționate de textul legal care au plătit contribuție la Fondul pentru pensia suplimentară.

20. Acest spor însă, ca celelalte elemente pecuniare, este inclus în pensia militară și nu adăugat la aceasta.

21. Dacă legiuitorul ar fi intenționat să adauge acest spor la pensia militară, formularea art. 108 din Legea nr. 223/2015 ar fi fost în acest sens.

22. Legiuitorul însă nu a urmărit acest lucru, voința sa fiind aceea de a „recompensa” cu un spor militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special care au plătit contribuție la Fondul pentru pensia suplimentară, spor ce nu are natura pensiei suplimentare, ci intră în cuantumul pensiei militare cu ocazia recalcării acesteia.

23. După cum se poate observa din interpretarea sistematică și literală a dispozițiilor legale analizate, plafonarea de 85% se aplică la final, după adăugarea sporului pentru contribuția la Fondul de pensie suplimentară, legiuitorul stabilind că pensia nu poate depăși 85% din baza de calcul prevăzută la art. 28 din Legea nr. 223/2015.

24. Or, art. 28 din lege indică expres sporurile care nu sunt incluse, rezultând *per a contrario* că sporul pentru contribuția la Fondul pentru pensia suplimentară se adaugă la baza de calcul, fiind supus plafonării prevăzute de art. 30 din Legea nr. 223/2015.

VII. Practica judiciară a instanțelor naționale în materie

25. Față de conținutul întrebării adresate instanței supreme nu a fost necesară consultarea instanțelor cu privire la practica judiciară relevantă.

VIII. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție și a Curții Constituționale

26. În procedurile de unificare a practicii judiciare au fost pronunțate următoarele decizii care prezintă relevanță în dezlegarea prezentei sesizări:

— Decizia nr. 16 din 13 septembrie 2021, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 985 din 14 octombrie 2021, prin care a fost respinsă, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Colegiul de conducere al Curții de Apel București cu privire la „interpretarea dispozițiilor art. 108, coroborate cu cele ale art. 28 și 30 din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la sporul pentru contribuția la Fondul de pensie suplimentară, în sensul că acesta intră în baza de calcul al pensiei, fiind, prin urmare, supus plafonării prevăzute de art. 30 din aceeași lege, sau este un drept care nu face parte din pensie, astfel că trebuie adăugat la cuantumul acesteia”;

— Decizia nr. 13 din 15 martie 2021, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 450 din 27 aprilie 2021, prin care a fost respinsă, ca inadmisibilă, sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

„Interpretarea dispozițiilor art. 28, 29, 30 și 108 din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, cu modificările și completările ulterioare, în sensul de a se preciza dacă sporurile de 3%, 6% și 9%, prevăzute de art. 108 din lege, se includ în cuantumul pensiei ce nu poate depăși 85% sau se adaugă în cuantumul pensiei ce nu poate depăși 85% din soldă.”;

— Decizia nr. 103 din 31 martie 2025, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 521 din 4 iunie 2025, prin care a fost respinsă, ca inadmisibilă, sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept: „Interpretarea dispozițiilor art. 28, art. 29, art. 30 și art. 108 din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, cu modificările și completările ulterioare, în sensul de a se preciza dacă sporurile de 3%, 6% și 9% pentru contribuția la Fondul pentru pensia suplimentară, prevăzute de art. 108 din Legea nr. 223/2015, se includ în cuantumul pensiei ce nu poate depăși 85% sau se adaugă la cuantumul pensiei ce nu poate depăși 85% din soldă.”

IX. Raportul asupra chestiunii de drept

27. Judecătorii-raportori au apreciat că sesizarea formulată în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este inadmisibilă, nefiind întrunite toate condițiile de admisibilitate prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție

28. Admisibilitatea sesizării va fi circumscrisă atât condițiilor speciale instituite prin art. 1 și 2 ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, cât și celor ce decurg din cuprinsul art. 519 și 520 din Codul de procedură civilă, a căror incidență este atrasă ca efect al normei de trimitere din art. 4 al ordonanței de urgență la prevederile Codului de procedură civilă, cu ale cărui dispoziții arată că se completează.

29. În lumina acestor dispoziții legale, condițiile de admisibilitate a unei sesizări formulate în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024 sunt circumscrise următoarelor elemente:

— existența unei cauze în curs de judecată, în primă instanță ori în calea de atac, dintre cele la care se referă art. 1 alin. (1) și 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024;

— sesizarea să privească o chestiune de drept;

— soluționarea pe fond a cauzei să depindă de lămurirea chestiunii de drept;

— chestiunea de drept să nu fi făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

30. Evaluarea elementelor prezentei sesizări relevă întrunirea doar în parte a condițiilor de admisibilitate mai sus enunțate, în privința ambelor chestiuni pe care aceasta le include, după cum se va arăta în cele ce urmează.

31. Astfel, sesizarea a fost formulată într-un litigiu având ca obiect stabilirea și calcularea soldei de funcție și a celorlalte drepturi bănești cuvenite reclamantei în perioada anterioară deschiderii dreptului său la pensie, în conformitate cu dispozițiile Legii-cadru nr. 153/2017, iar pe baza acestora, revizuirea în temeiul art. 65 din Legea nr. 223/2015 a pensiei acordate, actualizată cu indicele de inflație și dobânda legală, la care să se adauge sporul de 10% cuvenit pentru Ordinul Meritul Militar/Semnul onorific În Serviciul Patriei, conform art. 11 alin. 3 din Legea nr. 80/1995, și procentul distinct și neplafonat de 6% prevăzut de art. 14 lit. a) din Legea nr. 223/2015. Litigiul este unul care poartă, așadar, asupra stabilirii și plății drepturilor la pensie, menționat expres prin art. 1 alin. (2) ca fiind înscris în sfera de incidență a Ordonanței de urgență a Guvernului

nr. 62/2024, acesta fiind în curs de soluționare pe rolul primei instanțe — secția conflicte de muncă și asigurări sociale a tribunalului.

32. În legătură cu condiția de admisibilitate ca sesizarea să privească „o chestiune de drept”, se observă că art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 coincide în conținut cu art. 519 din Codul de procedură civilă, acesta neînstituind decât o derogare parțială de la dreptul comun, prin renunțarea la condiția noutății chestiunii de drept sesizate și prin extinderea sferei titularilor sesizării, care pot fi și instanțele ce judecă litigiul în primă instanță.

33. Prin urmare, văzând și norma de trimitere la prevederile Codului de procedură civilă din cuprinsul art. 4 al ordonanței de urgență, se constată că, și în cazul mecanismului instituit în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, este pe deplin operantă noțiunea autonomă de „chestiune de drept” prevăzută de dispozițiile art. 519 și 520 din Codul de procedură civilă, a cărei semnificație a fost conturată în jurisprudența constantă a Înaltei Curți de Casație și Justiție în materia chestiunii prealabile.

34. Chestiunea de drept supusă dezlegării trebuie să fie veritabilă, în sensul ca întrebarea adresată instanței supreme să vizeze o problemă de drept reală, care să privească interpretarea diferită sau contradictorie a unui text de lege, a unei reguli cutumiare neclare, incomplete sau, după caz, incerte ori incidența unor principii generale ale dreptului al căror conținut ori a căror sferă de acțiune sunt discutabile.

35. Mai mult decât atât, expunerea de motive din preambulul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024 evocă nevoia clarificării, încă dintr-o fază incipientă (cea a judecării cauzelor în fond), a unor „chestiuni dificile de drept”, ceea ce consolidează concluzia necesității existenței unei chestiuni de drept veritabile, a cărei lămurire reclamă intervenția instanței supreme, în scopul rezolvării de principiu a acesteia și înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor deduse judecării.

36. S-a subliniat în mod constant că încheierea de sesizare trebuie să cuprindă și punctul de vedere al completului de judecată, care astfel este primul ținut să stabilească dacă există o problemă de interpretare a textului legal, care implică riscul unor dezlegări ulterioare diferite în practica judiciară, evocându-se obligația instanței de trimitere de identificare în concret a chestiunii de drept care necesită interpretare, exprimarea punctului de vedere al instanței de trimitere contribuind astfel la a se stabili dacă problema de drept cu privire la care i se solicită instanței supreme să dea o dezlegare este una reală, având vocație de a convinge, și, din această perspectivă, că sunt întrunite condițiile de admisibilitate a sesizării.

37. Definitiv pentru această procedură este faptul că urmărește interpretarea cu caracter de principiu a unei norme de drept (îndoielnică, neclară), stabilită drept incidentă în cauză de către instanța de trimitere, aptă să ducă la dezlegarea litigiului, iar nu determinarea, în concret, de către instanța supremă a elementelor care conturează raționamentul juridic, pentru ca, ulterior, instanța de trimitere să recurgă la punerea punctuală în aplicare a acestuia la raportul juridic dedus judecării, întrucât nu aceasta este finalitatea mecanismului de unificare a practicii judiciare. Astfel, cum s-a reținut în mod repetat, instanța supremă nu poate fi investită, în cadrul acestei proceduri, cu interpretarea și aplicarea legii la circumstanțele concrete ale cauzei aflate pe rol, atribut care se impune cu necesitate să rămână în sfera de competență exclusivă a completului de judecată legal investit cu soluționarea procesului.

38. Legiuitorul nu și-a propus o partajare de competențe între instanța de trimitere și instanța supremă, instanțele de trimitere

având în continuare obligația de a aplica dreptul incident stării de fapt particulare fiecărei cauze atunci când acesta este clar, neîndoielnic ori când contestarea clarității și a sensului său lămurit de către părțile aflate în conflict dă expresie nu unei dificultăți în înțelegerea și aplicarea legii, ci diverselor lor interese de ordin subiectiv (a se vedea, în acest sens, Decizia Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept nr. 70 din 11 noiembrie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1275 din 18 decembrie 2024, paragraful 215).

39. Natura imperativă a sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție prin mecanismul prevăzut de art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 nu trebuie înțeleasă ca obligând instanța care judecă procesul să ceară instanței supreme rezolvarea de principiu a chestiunii de drept ivite în fiecare litigiu aflat în domeniul de aplicare al acestui act normativ — așa după cum rezultă că a înțeles și aplicat instanța de trimitere dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024 în cazul de față —, ci doar atunci când verifică și constată, în urma propriei analize, că aceasta este una reală și veritabilă.

40. Or, din încheierea de sesizare rezultă că instanța de trimitere nu a argumentat sub niciun aspect nevoia sesizării celei dintâi chestiuni, relativă la modul de calcul al soldei de funcție cuvenite reclamantei din proces începând cu data de 1 iulie 2017, că aceasta nu a indicat dispoziția legală asupra căreia să poarte interpretarea, al cărei conținut să justifice și să facă necesară intervenția Înaltei Curți de Casație și Justiție; nu a expus controversele ori dificultățile de interpretare întâmpinate în procesul normal de interpretare și aplicare a normei de drept la raportul juridic concret supus judecării și nu a prezentat posibila sursă ori potențialul de apariție a jurisprudenței neunitare, care să dea temei mecanismului de unificare jurisprudențială preventivă. Practic, cea dintâi chestiune sesizată nu se regăsește decât enunțată în dispozitivul încheierii instanței de trimitere, lipsind în legătură cu aceasta orice analiză menită să argumenteze recurgerea instanței la mecanismul hotărârii prealabile, nefiind indicată o anume dispoziție legală avută în vedere și nefiind emisă de către instanță nicio opinie în privința acesteia.

41. Cât privește cea de-a doua chestiune de drept sesizată, în sensul de a se preciza dacă sporurile de 3%, 6% și 9% pentru contribuția la Fondul pentru pensia suplimentară, prevăzute de art. 108 din Legea nr. 223/2015, se includ în calculul pensiei ce nu poate depăși 85% sau se adaugă la cuantumul pensiei ce nu poate depăși acest plafon, se observă că aceasta este identică sau reproduce întocmai chestiunea ce a făcut obiectul Deciziei nr. 103 din 31 martie 2025 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, ce a apreciat asupra inadmisibilității sesizării, întrucât s-a considerat că „42. (...) instanța de trimitere invocă doar formal o problemă de interpretare a dispozițiilor legale anterior menționate” și, de asemenea, că „43. (...) întrebarea nu urmărește lămurirea conținutului textelor de lege supuse interpretării, câtă vreme instanța de trimitere nu oferă niciun indiciu care ar releva o neclaritate sau controveră asupra chestiunii sesizate”. Nu mai puțin, s-a reținut inaptitudinea dispozițiilor legale vizate prin sesizare — aceleași cu ale actualei sesizări — de a genera neclarități sau interpretări multiple, în considerarea existenței Deciziei nr. 16 din 13 septembrie 2021 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii (prin care a fost respinsă, ca inadmisibilă, sesizarea cu recurs în interesul legii cu privire la interpretarea dispozițiilor art. 108, coroborate cu cele ale art. 28 și 30 din Legea nr. 223/2015 referitoare la sporul pentru contribuția la Fondul de pensie suplimentară, în sensul dacă acesta intră în baza de calcul al pensiei, fiind supus plafonării prevăzute de art. 30 din aceeași lege, sau este un drept care nu face parte din pensie, astfel că trebuie adăugat la cuantumul acesteia) și a considerentelor ce au stat la baza adoptării ei.

42. Astfel, prin această soluție a Completului pentru soluționarea recursului în interesul legii s-a arătat că toate hotărârile judecătorești anexate sesizării ilustrează o singură orientare jurisprudențială în ceea ce privește sporul reglementat de art. 108 din Legea nr. 223/2015, toate instanțele judecătorești apreciind unitar că acest spor este supus plafonării de 85% prevăzute de art. 30 din Legea nr. 223/2015. În fundamentarea acestei orientări jurisprudențiale s-a avut în vedere, în esență, că aplicarea sporului pentru contribuția la Fondul de pensie suplimentară are ca efect majorarea cuantumului pensiei brute. Acest spor nu reprezintă însă un drept distinct față de pensia brută, neavând o existență de sine stătătoare, ci reprezintă o componentă a acesteia. Din modificarea dispozițiilor legale incidente rezultă că intenția legiuitorului a fost aceea de a plafona pensia militară de stat ce urmează a fi încasată efectiv de către pensionar, în toate componentele ei. În consecință, acest spor este supus plafonării de 85%, care se aplică la final, după adăugarea sporului pentru contribuția la Fondul de pensie suplimentară, legiuitorul stabilind că pensia nu poate depăși plafonarea prevăzută de art. 30 din Legea nr. 223/2015. Astfel fiind, niciunul dintre elementele prin care a fost majorat cuantumul pensiei nu este înlăturat de la plafonare (a se vedea paragraful 65 al menționatei decizii).

43. Or, s-a apreciat în precedentă sesizare a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, ce a fost, de asemenea, întemeiată pe prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, că există elemente diriguitoare pentru instanța de trimitere, apte să conducă la adoptarea soluției corecte și la preîntâmpinarea practicii judiciare neunitare, făcând inutilă recurgerea la procedura sesizării prealabile instituite prin dispozițiile amintitului act normativ, nefiind îndeplinite condițiile cumulative de admisibilitate prevăzute de art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

44. Identitatea de chestiune de drept sesizată în actuala procedură (prin cea de-a doua întrebare a instanței de trimitere)

și de context legislativ impune, fără îndoială, observația că sesizarea pendinte este afectată de aceleași deficiențe structurale privitoare la absența unei reale chestiuni de drept deduse spre soluționare, fiind prezentată doar formal o problemă de interpretare a dispozițiilor legale asupra cărora se solicită o interpretare, respectiv cele regăsite în cuprinsul art. 28, 29, 30 și 108 din Legea nr. 223/2015, neinvocată și nedemonstrată în niciun fel în încheierea de trimitere prin expunerea dificultăților de interpretare ori a posibilelor variante de aplicare a textelor de lege în discuție, fiind în continuare de actualitate observația că întrebarea nu urmărește lămurirea conținutului textelor de lege supuse interpretării, câtă vreme instanța de trimitere nu oferă niciun indiciu care ar releva o neclaritate sau controversă asupra chestiunii sesizate.

45. În același timp, chestiunii sesizate i se opun aceleași elemente de conținut deduse din existența Deciziei de recurs în interesul legii nr. 16 din 13 septembrie 2021 și a considerentelor acesteia care, în partea lor esențială și relevantă asupra actualei proceduri, a fost redată în cele de mai sus. Aceste considerente au reținut inadmisibilitatea sesizării precedente cu recurs în interesul legii ca urmare a constatării unei jurisprudențe unitare prin care instanțele judecătorești au apreciat unanim că sporul reglementat de art. 108 din Legea nr. 223/2015 este supus plafonării de 85% prevăzute de art. 30 din Legea nr. 223/2015 și nu se adaugă la acest plafon, adică în același sens cu cel indicat în opinia instanței de trimitere asupra chestiunii sesizate. Or, aspectele de uniformitate jurisprudențială reținute în sesizarea precedentă cu recurs în interesul legii și menținute ca atare, așa cum rezultă din considerentele Deciziei nr. 103 din 31 martie 2025 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și din contextul actualei sesizări, evidențiază caracterul inadmisibil al acesteia, lipsind rațiunea recurgerii la un mecanism de uniformizare jurisprudențială când această jurisprudență s-a construit și consolidat în acest fel.

46. Pentru considerentele arătate, constatând că nu sunt îndeplinite toate condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 12.234/3/2022, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile privind următoarele chestiuni de drept:

„Dacă, începând cu data de 1 iulie 2017, solda de funcție, stabilită conform Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, trebuie calculată ca produs între coeficientul de ierarhizare și salariul minim, în lipsa unei funcții similare în plată din cadrul aceluiși angajator sau unitate militară.

Interpretarea dispozițiilor art. 28, 29, 30 și 108 din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, cu modificările și completările ulterioare, în sensul de a se preciza dacă sporurile de 3%, 6% și 9% pentru contribuția la Fondul pentru pensia suplimentară, prevăzute de art. 108 din Legea nr. 223/2015, se includ în cuantumul pensiei ce nu poate depăși 85% sau se adaugă la cuantumul pensiei ce nu poate depăși 85% din soldă.”

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 15 septembrie 2025.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

MARIANA CONSTANTINESCU

Magistrat-asistent,
Mihaela Lorena Repana

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2025 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 11% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	3.080	850	310
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	3.650		340
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	5.480		500
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	1.050		120
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	4.190		385
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	3.895		360
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	1.345		130

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

Pentru comenzi, accesați www.monitoruloficial.ro, Magazin online, Monitorul Oficial — apariții și abonamente.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2025 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual*				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	165	410	980	2.150	665	1.660	4.150	9.960	21.905
ExpertMO	120	300	745	1.780	3.920	1.175	2.930	7.325	17.575	38.660

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual*				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	80	195	490	1.175	2.575	765	1.915	4.780	11.475	25.240
ExpertMO	145	360	900	2.150	4.720	1.425	3.560	8.900	21.355	46.980

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	145 lei/an
--	------------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

* Tarifele anuale se aplică pentru comenzile online efectuate până la 31 ianuarie 2025.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

